Sprawozdanie
administracyjne
Tczewskiego Wydziału Powiatowego

za rok 1922 i 1923
wedle stanu z dnia 31. 12. 1923 r.

Drukarnia i Księgarnia, T. z. o. p. w Tczewie.

Sprawozdanie

administracyjne

Tczewskiego Wydziału Powiatowego

za rok 1922 i 1923

wedle stanu z dnia 31. 12. 1923 r.

Drukarnia i Księgarnia, T. z. o. p. w Tczewie.

I. Pogląd ogólny.

Powiat tczewski ma wszelkie warunki pomyślnego ekonomicznego rozwoju. Rolnictwo zawsze przodowało pod względem kultury rolnej a gospodarstwo intensywne, na przeważnie pierwszorzędnej głebie zapewniało właścicielom byt dobry, co się i tem uwidocznia, że zarobki robotników rolnych bywały zawsze znacznie wyższe niż w innych powiatach. Dowodzi to, że dobrobyt rolnika zapewnia dobrobyt robotnikowi, czyli, że interes ich jest wspólny.

Przemysł powiatu reprezentują cukrownia w Pelplinie, kilka fabryk w Tczewie, kilka młynów, mleczarń, gorzelń itd. Fabryki narzędzi rolniczych narzekają chwilowo na brak należytego zbytu, spodziewajmy się jednak, że nastąpi niebawem zmiana na lepsze. Kupiectwo trzyma się silnie i dokłada starań, aby stać na wyżynie.

Rzemiosło dobrze jest rozwinięte i, przetrwawszy najcięższe czasy, śmiało spogląda w lepszą przyszłość. Znaczny zastój w życiu gospodarczem odbił się bardzo ujemnie na położeniu robotnika tak miejskiego jak wiejskiego. To też mieliśmy licznych bezrobotnych. Z uznaniem podnieść należy gotowość ogółu warstw mienniejszych do niesienia pomocy upośledzonym materjalnie.

Dewaluację odczuli wszyscy na własnej skórze, to też na stabilizację pieniądza czekano niecierpliwie i nie odmawiano współdziałania.

Szkolnictwo jest dobrze rozwinięte. W Pelplinie są Seminarjum duchowne, progimnazjum biskupie „Collegium Marianum“ i Szkoła Wydziałowa w Tczewie: polskie gimnazja męskie i żeńskie, prywatne niemieckie progimnazjum koedukacyjne, Szkoła Morska, jedyna na całą Polskę i Szkoła handlowa z kursem trzyletnim a w Szczerbięcinie prywatna Szkoła gospodarstwa domowego dla dziewcząt.

Powszechne szkólnictwo w Tczewie przedstawia się następująco: Dwie szkoły siedmioklasowe dla dzieci polsko-katolickich, jednoklasowa szkoła polsko-ewangielicka, kilkoklasowa szkoła niemiecko-katolicka i jednoklasowa szkoła niemiecko-ewangielicka.

Dla zdrowotności ludności powiatu naszego pracują w Tczewie: „Zakład św. Wincentego“ pod zarządem Sióstr św. Wincentego a Paulo i szpital „Joanitów“, prowadzony przez ewangielickie Djakoniski; w Pelplinie „Dom św. Józefa“, prowadzony przez Siostry Wincentki.

Zakłady dobroczynne mamy: Dom starców, „Kuchnię mleczną dla niemowląt“ i „Żłóbek“ — zakład wychowawczy dla sierot — niemowląt do lat 2.

Dzięki swema geograficznemu położeniu nad spławną rzeką Wisłą, w odległości 28 km. od morza, Tczew ma wszelkie widoki stania się wielkiem miastem. Będzie nim rzeczywiście, gdy się zrealizuje projekt budowy w Tczewie portu handlowego, połączonego z morzem kanałem przez nisko położone żuławy. Zyskałyby materjalnie nietylko powiat tczewski i Pomorze ale cała Polska, gdyby dochodziły do Tczewa okręty, któreby dowoziły i zabierały tam towary. Nietylko mieszkańcy powiatu ale całego kraju mają wszelki powód chodzenia około sprawy budowy portu handlowego w Tczewie troskliwie i wytrwale. W tym celu należałoby w pierwszej linji starać się o to, aby czynniki powołane rozpoczęły działanie nad zawarciem układu z W. M. Gdańskiem, zapewniającego Polsce prawo wybudowania drogi wodnej przez teren gdański wedle artykułu 104 nr. 4 traktatu wersalskiego.

Na rzecz powiatu pobrano następujące podatki:

A. w roku 1922.

	Miasta	Gminy	Obszar dworsk.	Razem
1) Dodatek do państw. pod. dochodowego (4—5 %)	53.343.282	63.886.833	62.727.608	179.957.723
2) Dodatek do państw. pod. doch. od uposażeń służb. i t. d. (5%)	—	—	—	—
3) Udział we wpływach państw. podatku dochodowego (30%)	7.140.417	12.354.690	9.815.942	29.311.049
4) Dodatek do państw. podatku gruntowego	—	43.697.800	33.916.680	77.614.480
5) Dodatek do państw. podatku budynkowego.	—	103.263	2.390	105.658
6) Wynagrodzenie za pomoc w ściąganiu państw. pod. grunt. i budynkowego	—	—	—	—
7) Dodatki do podatku przemysłowego	3.609.067	1.003.807	32.512	4.645.386
8) Dodatek do pod. obrotowego	—	8.124.959	2.708.310	10.833.269
9) Inne podatki bezpośrednie	747.250	3.188.938	1.594.469	5.530.657
	64.840.016	132.360.295	110.797.911	307.998.222

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 17. 12. 1921 r. o podatku przemysłowym i art. 9 ustawy z dnia 6. 4. 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień pruskiej ustawy z dnia 19. 6. 1906 r. pobierano na rzecz powiatu:

200000 proc. dodatku do podatku grunt.
700 „ „ „ budynk.
120 „ od przedsiębiorstw szynkarskich w Tczewie w gminach wiejskich a
200 „ na obszarach dworskich.
60 „ od przedsiębiorstw handl. handlu jarmarcznego w Tczewie i gminach a
100 „ na obszarach dworskich,
40 „ od przedsiębiorstw przemysłowych żeglugowych i osobistych zajęć przemysłowych w Tczewie i gminach a
100 „ na obszarach dworskich,
60 „ dodatku do państw. podatku dochod. w Tczewie i gminach a
100 „ na obszarach dworskich.

B. w roku 1923.

	Miasto	Gminy	Obszary dworsk.	Razem	
1. czytać jak pod **A** od 1 do 9.		7.764.660.000	3.082.228.750	10.846.888.750	
2.	—	205.877.007	137.251.337	343.128.344	
3.	—	502.416.186	234.944.213	737.360.399	
4.	173.269.196	3.370,005.342	8.211.127.642	11.754.402.180	
5.	—	295.785.298	87.313.040	383.098.338	
6.	—	—	—	—	Kasa skarb. nie wpłaciła
7.	5.337.290	254.306.476	84.769.000	344.412.766	
8.	—	315.613.798	105.200.000	420.817.798	
9.	5.897.500	39.717.159	7.400.000	53.014.659	
	184.503.986	12.748.381.266	11.950.237.982	~~24.883.128~~	

24.883.123.234

Wedle art. 3b i 47 ustawy z tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11. 8. 1923 r. (Dz. Nr. № 94 poz. 742), art. 14 ustawy o podatku gruntowym i budynkowym z dnia 15. 6. 1923 (Dz· U. № 35 poz. poz. 505) i art. 14 i 29 ustawy z dnia 15. 6. 1923 (Dz. U. № 67, poz. 521) oraz art. 92 ustawy o finansach komunalnych pobrano na rzecz powiatu następujące dodatki:

a) do państw. powiatu gruntowego:
   20 proc. z miasta Tczewa,
   60 proc. z gmin wiejskich,
   100 proc. z obszarów dworskich.
b) do państwowego podatku budynkowego:
   60 proc. z gmin wiejskich,
   100 proc. z obszarów dworskich;
c) do państwowego podatku dochodowego pobrano przy dochodzie ponad 2 do 30 milj. 4 proc., ponad 30 do 100 milj. 4,5 proc. ponad 100 milj. 5 proc. a przy dochodach od uzyskanego wynagrodzenia 3 proc. dodatku komunalnego z którego pobiera powiat:
   60 proc. z gmin wiejskich.
   100 proc. z obszarów dworskich.

II. Zarząd powiatu.

a) Starosta.

Od sprawozdania na rok 1920 i 1921 nie zaszła żadna zmiana. Urząd starosty i przewodniczącego Wydziału Powiatowego piastuje bez przerwy nadal pan starosta Dytkiewicz.

b) Deputowani.

Pierwszym deputowanym jest p. Br. Mania — patrz. II b. str. 5 sprawozdanie z roku 1920. —

Drugiego deputowanego jeszcze nie maniowano.

c) Sejmik Powiatowy.

Skład członków Sejmiku Powiatowego nie zmienił się. Teofil Justa z Pelplina przeprowadził się na czas przejściowy do Francji.

W roku 1922 zwołano Sejmik Powiatowy na dwa posiedzenia dnia 28. 8. 1922 i dnia 26. 10. 1922, na których załatwiono 22 spraw

a roku 1923 także dwa razy dnia 16. 1. 1923 r. i dnia 13. 11. 1923 r. i załatwiono 28 spraw.

d) Wydział Powiatowy.

W składzie członków nie zaszły od ostatniego sprawozdania żadne zmiany.

Posiedzeń Wydziału Powiatowego było:

w roku 1922 8
„ „ 1923 10

i załatwiono uchwałami:

w roku 1922 378 spraw
„ „ 1923 726 „

Liczba Nr. dziennika w biurach Wydziału Powiatowego wynosiła:

w roku 1922 15079
„ „ 1923 13659.

e) Urzędnicy Wydziału Powiatowego.

a) Biuro

1) Sekretarz Stanisław Grzonka
2) Referent Opieki Społecznej Antoni Brejski
3) Pomocnik biurowy Józef Gramowski
4) „ „ Leonard Skocki
5) registrator Feliks Reszczyński

6) stenopistka Jadwiga Szwochówna
7) 4 siły pomocnicze i 2 uczniowie.

b) Kasa

1) Skarbnik Bernard Netkowski
2) pomocnik kasowy Bronisłuw Barwikowski
3) uczeń Roman Romanowski

c) Emeryci

Wdowa po sekr. Wydziału Powiat. Helena Barembruch, której nie płaci się emerytury, ponieważ mieszka bez zgody Wydziału Powiatowego w Gdańsku.

d) Rozkład pracy.

Licz. bież.	Nazwisko	Opracowuje
1.	Grzonka sekretarz	Sprawy etatowe, rachunkowe, powiatowe, włącznie rewizji kasy, sprawy sporne, prowadzenie protokołów Wydziału i Sejmiku Powiatowego, wybory do Sejmiku i różnych komisji itp.. Stan szos powiatowych, budowa nowych szos. Sprawy wójtostw, sołectw, urzędów stanu cywilnego i rewizje tych urzędów, sprawy meljoracyjne, administracja długów, majątku, domu i samochodu powiatowego, sprawy policyjne, wymagające zgody Wp. i personalne, sprawy polowania gminnego, drogi gminne i ubodzy. Redagowanie Orędownika powiatowego i nadzór i kontrola uchwał Wydzialu Powiatowego. Wydzierżawienie gruntów itp.
2.	Brejski referent	Sprawy Opieki Społecznej i ubogich gminnych.
3.	Gramowski	Wszelkie sprawy podatkowe, sprawy konsensów na wyszynk napojów alkoholowych i stwierdzenia dochodów i rozchodów badaczy mięsa.
4.	Skocki	Sprawy umysłowo chorych, niewidomych itp. urzędników Stanu Cywilnego, położnych i desynfekcji.
5.	Reszczyński registrator	Registratura Wydziału Powiatowego, różne kontrole i mniejsze sprawy zlecone przez 1—4.
6.	Chyłówna	Sprawy wypadków w rolnictwie, przewłaszczeniowe i w sprawach podatkowych.
7.	Zebstówna	Sprawy rent wojskowych, biuro handlowe, chleb ulgowy.
8.	Konicka	Obsługa telefonu i ekspedycja Wydziału Powiatowego.

Sprawozdanie Powiatowej Kasy Komunalnej

A. za rok 1922.

a) Dochód.

Dział	Przedmiot dochodu	Preliminowany	Faktyczny
I.	Pozostałość z roku 1921/23	——	——
II.	Podatki powiatowe	99.411.001,80	242.187.992,80
III.	Rewizja bydła rzeźnego i mięsa	30.000,—	45.242,50
IV.	Administracja majątkowa	7.108,34	719,06
V.	Administracja dróg powiatowych	369.798,—	278.424,64
VI.	Opieka nad umysłowo chorymi	1.920.000,—	452.123,15
VII.	Administr. Wydziału i Urzęd. Gospodarczych	804.750,—	895.917,—
VIII.	Dochody różne	999.344,13	
		2.766.400,69	2.685.737,95
	Razem	105.309.058.83	246.566.147,10
	Reszty z roku 1919		19.908,02
		Razem dochód	246.566.065,12

b) Rozchód.

Dział	Przedmiot rozchodu	Preliminowany	Faktyczny
I.	Podatki powiatowe i prowincjonalne	16.500.000,—	5.320.524,—
II.	Ogólne wydatki	4.717.591,—	1.517.641.05
III.	Rewizje bydła rzeźnego i mięsa	114.600,—	327.289,50
VI.	Administracja majątkowa	104.002,34	——
V.	„ długów	1.346.683,16	415.056,57
VI.	„ dróg powiatowych.		
	a) pobory urzędników	8.539.984,—	7.011.014,—
	b) utrzymanie dróg	29.050.297,—	21.348.414,60
	c) „ domów	60.000,—	——
VII.	Opieka umysłowo chorych	5.760.000,—	4.390.655,85
VIII.	Samochód powiatowy	1.500.000,—	2.216.035,50
IX.	Administracja Wydziału i Urzęd. gospodarcz.		
	a) wydatki osobiste	17.099.110,—	14.153.817,03
	b) koszta rzeczowe	7.345.188,—	6.854.899,79
X.	Wydatki różne	1.559.992,13	2.353.323,73
XI.	Niedobór z roku 1921	11.611.611,20	——
	Razem rozchód	105.309.058,83	65.908.671,42
	Razem dochód	105.309.058,83	246.566.065,12
	Przewyżka		180.657.393,70

b) Za rok 1923.

a) Dochód

Ustęp	Dochód 1923 r.	wedle prelim. mk.	rzeczywisty mk.
I.	Pozostałość z roku ubiegłego	—	—
II.	Podatki powiatowe	2.314.827.107,83	23.447.047.687,65
III.	Rewizja bydła	600.000,—	793.820,50
VI.	Administracja majątkowa	3.798,91	10.000,—
V.	„ dróg pow.	85.193.157,—	102.167.120,30
VI.	Opieka nad umysłowo chorymi	55.000.000,—	326.793.998,46
VII.	Administracja Wydziału Urz. gosp.	9.387.067,—	430.007.947.80
VIII.	Dochody różne	45.101.000,—	869.563.590,68
		2.510.112.130,74	25.175.384.174,39
	Pozostałość zaliczkowa 21/22		180.657.393,70
	Dochód		25.356.041.568,09

b) rozchód

Ustęp	Rozchód 1923 r.	Według prelim. mk.	Rzeczywisty rozchód mk.
I.	Podatki powiatowe	115.000.000,—	1.732.767.398,50
II.	Ogólne wydatki	146.006.000,—	825.710.366,—
III.	Rewizja bydła	14.860.000,—	3.008.341,—
IV.	Administracja majątkowa	203.758,91	—
V.	„ długów	746.683,16	217.593,89
VI.	„ dróg pow.		
VI a	Wydatki osobiste itd.	256.564.872,—	1.499.795.484,50
VI b	Utrzymanie dróg	644.149.000,—	1.938.554.124,10
VII.	Opieka umysłowo-chorych itp.	166.000.000,—	1.316.483.959,20
VIII.	Samochód powiatowy	70.000.000,—	174.556.946,98
IX.	Administr. Wydziału i Urzędów gosp.	992.159.229,—	4.529.123.846,18
X.	Wydatki różne	104.422.587,67	2.259.217.359,93
	Razem rozchód	2.510.112.130,74	14.835.344.113,83
	Razem dochód	2.510.112.130,74	25.356.041.568.09
		Przewyżka:	10.872.707.660,75

Długi powiatowe

wedle stanu z dnia 31. 12. 1923 r.

1.	5 proc. dług gruntowy domu pow.	15.262,—
2.	$3\frac{1}{2}$ proc. pożyczka na budowę szosy	41.784,80
3.	$4\frac{1}{2}$ proc. „ „ „ „	338.177,06
4.	4 proc. „ „ „ „	314.995.68
5.	Preussische Staatsbank w Berlinie	3.137.782,70
6.	5 proc. pożyczka na potrzeby Wydziału Pow.	300.000,—
7.	$4\frac{1}{2}$ pr. dług hipoteczny na domie przy ul. Skarszewskiej 2.	24.000,—
8.	5 proc. „ „ „	6.000,—
9.	5 proc. „ „ „	750,—
10.	Bezprocent. pożyczka na budowę szosy Bałdowo—Subkowy	3.700.000,—
	Razem:	8.877.852,14 mkp.

Majątek powiatu

wedle stanu z dnia 1. 12. 1923 r.

a) **nieruchomości.**	w tysiącach Mkp.
1) Dom powiatowy włącznie Domu dla woźnicy, garażu i ogrodów — książka wieczysta: Tczew D. 51 62 arów, 67 qm.	25.077.913,— „
2) Dom przy ul. Skarszewskiej nr. 2, karta 284	6.250.000,— „
3) Dom dla drogomistrzów w Szpęgawie	1.350.000,— „
4) Dom dla robotników szos. w Małżewie	1.300.000,— „
5) Barak dla chorych zakaźnych w ogrodzie lecznicy Joanitów w Tczewie	3.500.000,— „
	37.477.913,— Mkp.

b) **ruchomości.**	
1) Samochód powiatowy	450.000,— Mkp.
2) Inwentarz ruchomy gmachu powiatowogo	550.000,— „
3) Wóz dezynfekcyjny	5.000,— „
	1.005.000,— Mkp.

c) **papiery wartościowe.**		W Mkp.
1) Tow. Akcyjne Pomoc Inwalidów T. A.		50.000,— Mkp.
2) Fundusz dla zakładania osad robotniczych		
a) pożyczka państwowa	15.700.— mkp.	
b) Książka Oszczędności nr. 16354	5.333.71.— mk.	21.033,71 „
3) Fundusz budowy domu pow.		
a) pożyczka państwowa	31.219.40.— mk.	
b) książka oszczędności nr. 16380	2.378.07.— „	
c) „ „ nr. 13139	5.414.28.— „	39.011,75 „
4) Fundusz na zakup miejsc rentowych dla robotników szosowych		
a) pożyczka państwowa	8.200.— mk.	
b) książka oszczędności nr. 16954	4.733.43 „	12.933,43 „
5) Udział spółkowy w Tczewskiej Spółce Osad. Sp. z. o p.		1.000,— „
6) Fundusz Muscatego		
a) pożyczka państwowa	10.200.— mkp.	
b) książka oszczczędności nr, 16221	970.89.— „	11.170,89 „
7) Pożyczka dana Spółce Osadn. dla kalek wojennych w Tczewie		60.000,— „
	Razem	195.149.78 Mkp.

Zestawienie.

a) Nieruchomości	37.477.913.000.—
b) Ruchomości	1.005.000.000.—
c) Papiery wartościowe	195.149.78
Razem	38.483.108.149.78

Administracja Oddziału Wypadków w Rolnictwie.

Wypadków zgłoszono 37 w roku 1922 i 1923.

Z zgłoszonych 37 wypadków oddalono wniosek o rentę z braku

ujemnych skutków okaleczenia	w 16 wypadkach
Ustalono odszkodowanie	w 7 „
nie ukończono postępowania	w 14 „
	Razem 37 wypadków

Skutki 7 załatwionych wypadków były:

Przejściowe częściowe ograniczenie . . .	w 6 wypadkach
Wypadek śmierci	w 1 „
	razem 7 wypadków.

W kontroli miano wypadków z roku 1921 i z lat poprzednich 10. Uchwał powzięto 90. Na pokrycie kosztów ubezpieczenia pobrano na rok 1922 20 mk. na 1 markę podatku gruntowego za rok 1923. 345 mk. na 1 mk. i dodatek w dziesięciokrotnej wysokości.

Powiatowy Urząd Budowlany.

a) Zarząd dróg powiatowych.

1) Budowniczy powiatowy Radziejewski,
2) Drogomistrze Faliński w Szpęgawie,
Sejkowski w Tczewie,
Kisicki w Pelplinie,
Leczkowski w Tczewie, który pełni także służbę biurową w Urzędzie Budowlanym.
3) 32 drożników,
4) Wdowa Sell w Zblewie po zmarłym drogomistrzu pow., której płaci się emeryturę.
5) Wdowie Reinek w Gdańsku po zmarłym drogomistrzu pow. i emerytowan. drogomistrzowi Rietz nie płaci się emerytury, ponieważ mieszkają bez zgody Wydziału Powiatowego poza granicą Państwa Polskiego.

b) Ogólne utrzymanie szos i mostów powiatowych.

Powiat ma 123,114,72 mtr. dróg, z których przypada

na szosy sypane	42.409.22 mtr.
brukowane	80.590.— „
mosty	115.50 „

W roku 1922 i 1923 wpływy atmosferyczne działały bardzo niekorzystnie na utrzymanie szos. Szosy są w lichym stanie, nie można do ścisłych reparacji przystąpić z braku dostatecznych materjałów drogowych. Konserwację dróg ograniczono na mniejsze reperacje dróg letnich, bruków szutrowanych i mostów. Wedle potrzeby naprawiono rowy i przepływy. Drogi czyszczono regularnie.

Materjały, przewidziane w kosztorysach, kupiono na czasie a kamienie zwieziono w porze zimowej i przerobiono na tłuczek.

Przebudowy mostu ponad Wierzycą w Pelplinie nie można było w grudniu 1923 r. dokonać z powodu ciężkich mrozów i dużych zawiei śnieżnych.

W roku 1922 zatrudniano 12 bezrobotnych a w roku 1923 9 przy tłuczeniu kamieni na szosie Pelplin—Starogard i Tczew—Szpęgawa i przy sypaniu szosy Tczew—Szpęgawa. Nieszczęśliwych wypadków nie było.

c) Koszta naprawy dróg.

1) Szosa Pelplin—Wielgłowy i poboczne; długość 33,235,72 mtr.

W roku 1922	prelimonowano	8,967,300 mkp.	wydano	5,921,566,70 mkp.
„ 1923	„	330,745,400 „	„	427,312,663,70 „

2) Szosa i bruk Tczew—Skarszewy i poboczne, długość 35862 mtr.

W roku 1922	„	6,707,860 mkp.	wydano	5,662,556,80 mkp.
„ 1923	„	118,304,400 „	„	598,219,325,90 „

3) Szosa i bruk Tczew—Czatkowy i poboczne, długość 30844 mtr.

W roku 1922	„	6,647,750 mkp.	wydano	4,160,951,— mkp.
„ 1923	„	112,660,050 „	„	379,366,953,80 „

4) Bruk Tczew—Rybaki, długość 23,173 mtr.

W roku 1922	„	5,058,420 mkp.	wydano	2,573,506,16 mkp.
„ 1923	„	55,633,140 „	„	331,162,323,— „
Raz. w roku 1922	preliminowano	27,381,380 mkp.	wydano	18,318,581,10 mkp.
„ „ 1923	„	625,349,000 „	„	1,736,061,266,40 „

W roku 1923 rosły ceny za materjały i robociznę tak niespodzianie, że nie można było na początku roku faktycznych kosztów przewidzieć i ustalić.

d) Budowy nowych dróg.

W maju 1920 r. rozpoczętą budowę szosy Bałdowo—Subkowy, ukończono w początku października 1922 r. a 22. 10. 1922 r. oddano ją do użytku publicznego.
Obsadzi się ją drzewkami w roku 1924.
Ogólne koszta wynosiły 18,000,000,— mkp., a długość 5620 mtr.
Budowy dalszych nowych dróg nie zamierza się dokonać.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych wynosiła w roku	1922	1923.
w styczniu	—	147
w lutym	—	277
w marcu	—	347
w kwietniu	141	286
w maju	121	153
w czerwcu	24	100
w lipcu	17	33
w sierpniu	12	11
w wrześniu	44	26
w październiku	83	34
w listopadzie	117	79
w grudniu	127	125

Sytuacja na rynku pracy w okresie sprawozdawczym była bardzo poważna tak, że nawet w miesiącach latowych bezrobocia zupełnie zlikwidować nie było można. Do zmniejszenia bezrobocia przyczyniły się znacznie firmy przewozowe Kruszyński i Nosowicz, oraz fabryka papieru p. Lewandowskiego. W okresie zimowym dały gminy wiejskie i Magistrat miasta Tczewa zatrudnienie pewnej części bezrobotnych.

Z zadowoleniem stwierdzić można, że tak przedsiębiorstwa przemysłowe jak i pracodawcy rolni, czyniąc zadość rozporządzeniom o zgłaszaniu wolnych miejsc w Państwowym Urzędzie Pośred. Pracy, przyczyniają się do opanowania bezrobocia i do utrzymania spokoju, w chwili dla Państwa przełomowej.

Opieka społeczna.

Stosunki, jakie wytworzyła wojna światowa razem z wojną bolszewicką są tego rodzaju, iż we wszystkich dziedzinach praca społeczna ma o wiele obszerniejszy zakres działania, niż przed wojną światową, więcej wymaga środków materjalnych od samorządów i więcej ofiar od społeczeństwa! Tczewski powiat kresowy jest pod tym względem w położeniu wyjątkowo niekorzystnem dla tego, że w Tczewie, będącym węzłem kolejowym, zatrzymuje się wszystko, co jedzie z całej Polski nad morze, do Gdańska, co wybiera się za granicę lub za morze a z najrozmaitszych powodów wraca do Polski — i często bez wszelkich środków zatrzymuje się w Tczewie i staje się ciężarem dla władz miejscowych. Urzędową opiekę społeczną uzupełnia działalność „Powiatowej Rady Opieki Społecznej“.

Sprawozdanie urzędowej opieki społecznej.

W powiecie tczewskim żyje około 25 starców ubogich, którzy przekroczyli 80 rok życia. Wp. daje im częste zapomogi. Gminne wsparcia poważna liczba związków ubogich daje według wytycznych, podanych przez Wydział Powiatowy.

Liczba wdów i sierot po wojakach jest znaczna, a położenie ich trudne dla tego, że renty ich nie są jeszcze wszystkie ustalone. Dlatego z dawanych rent trudno im wyżyć. W sprawach renty wojskowej dla pozostałych po wojakach oraz inwalidów wojennych wykonano w roku 1923 750 różnych pism.

Wsparcia.

a) Ubodzy, starcy, wdowy i sieroty otzymali w 290 wypadkach wsparć razem 12.000.000.— mk.
b) Bezrobotni w 139 wypadkach rasem 15.000.000.— mk.
c) Na zwalczanie śmiertelności niemowląt wydatkowano razem 16.000.000.— mk. a mianowicie w fórmie subwencji miesięcsnych dla „Kuchni mlecznej dla niemowląt", „Ambulatorjum dla dzieci" i „Poradni dla matek" razem 14.600.000.— mk. oraz w 3 wypadkach na mleko dla niemowląt razem 1.400.000.— mk.
d) Remigrantom z Niemiec wypadło przyjść z pomocą tylko w kilku wypadkach przez danie funduszu na dalszą podróż. W jednym wypadku postarano się dla rodziny takiej o mieszkanie i pracę.
e) Na walkę z alkolizmem dano subwencję wysokości 5.000.000.— mk.
f) Subwencje otrzymały też: Dom św. Józefa w Pelplinie i Zakład św. Wincentego w Tczewie, oraz ochronki w Tczewie i Pelplinie.

WYKAZ
osób znajdujących się w Krajowych Zakładach.

1. Krajowy Zakład Psychjatryczny w Kocborowie
   a) w roku 1922 16 osób
   b) „ 1923 17 „ umysłowo-chorych.
2. Krajowy Zakład Psychjatryczny w Świeciu
   a) w roku 1922 4 osoby
   b) „ 1923 4 „ umysłowo-chore.
3. Krajowy Zakład Opieki Społecznej w Wejherowie
   a) w rokn 1922 osoby
   b) „ 1923 „ uczniowie-głuchoniemi
4) Krajowy Zakład dla ociemniałych w Bydgoszczy
   a) w roku 1922 1 osoba
   „ 1923 1 „ ociemniała
5) Zakład Poprawczy w Chojnicach
   a) w roku 1922 1 osoba
   „ 1923 1 „
6) Schronisko dla niewidomych w Bydgoszczy
   a) w roku 1922 1 osoba
   „ 1923 1 „ ociemniała.

II. Z czynności „Powiatowej Rady Opieki Społecznej".

Powiatowa Rada Opieki Społecznej, uzupełniać ma działalność Urzędowej opieki społecznej. Jedną z głównych jej prac, to opieka nad niemowlętami, dziećmi, młodzieżą. W tym celu zorganizowała „Powiatowa Rada Opieki Społecznej" przy pomocy „Polsko-amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom w Warszawie, Wydziału Powiatowego, Magistratu i ofiarności publicznej:

1) „Kuchnię mleczną dla niemowląt", „Ambulatorjum dla dzieci", i „Poradnia dla matek.

Działalność tych instytucyj, odbywająca się pod opieką Przewodniczącej „Sekcji Opieki nad matką i dzieckiem Pow. R. O. Sp." p. starościny Dytkiewiczowej, przedstawia się od otwarcia ich w dniu 6. 10. 22 r. do końca roku 1923, jak następuje:

Zapisano dzieci 321, badań dzieci przez lekarza odbyło się 1351, z których dzieci ślubnych 1276, nieślubnych 75 razy.

Odwiedzin domowych przez kierowniczkę instytucji było 653, pogadanek z matkami urządzono 5. Wyprawek wydano: za opłatą 48, bezpłatnie 28. Mleka według przepisów lekarza wydano dla niemowląt za opłatą 19,898 litrów. Porcyj bezpłatnych dle ubogich dzieci wydano 4752. Z „Poradni dla matek“ korzystały matki, znajdujące się w stanie błogosławionym, w 92 wypadkach.

Należy podnieść z uznaniem bezinteresowną pracę w instytusji pp. dr. Licznerskiego i dr. Meggera.

Za inicjatywą Pow. R. Op. Sp. założono:

1) Towarzystwo opieki nad wypuszczonymi z więzienia,
2) Koło Przyjaciół Harcerstwa, popierając pracę wychowawczą nad młodzieżą w drużynach harcerskich,
3) Towarzystwo abstynentów „Przyszłość“, zwalczające panoszący się alkoholizm.

Rozpoczęto też prace nad utworzeniem „Żłóbka“, zakładu wychowawczego dla sierot — niemowląt, który w pierwszej połowie roku 1924 będzie otwarty.

„Powiatowa Rada Opieki Społecznej“, udzieliła subwencji różnym towarzystwom młodzieży, Związkowi inwalidów, ochronkom oraz poszczególnym inwalidom wojskowym i cywilnym i dawała inicjatywę do różnych przedsięwzięć społecznych, a popierała zawsze wszelkie podejmowane prace społeczne, kulturalne i oświatowe.

Nadmienia się, że za jej inicjatywą dnia 24 kwietnia 1923 r. jako dnia pobytu w powiecie tczewskim Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej p. Stanisła Wojciechowskiego, tak w mieście Tczewie, jak w gminach wiejskich otrzymali ubodzy, starcy i wdowy po 10,000 mkp.

Zdrowotność ludności.

Ogólny zdrowostan ludności powiatu w roku 1922 i 1923 był zadowalający.
Poniżej wykaz chorób zakaźnych.

L. b.	Nazwa choroby	1922		1923	
		Ilość chorych	Ilość zmarłych	Ilość chorych	Ilość zmarłych
1.	Pokąszenie przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	1	—	4	—
2.	Dyfterja	27	1	15	1
3.	Febra plamista	3	—	—	—
4.	Tężec karku (przenośne)	1	1	—	—
5.	Febra połogowa	3	1	1	—
6.	Granuloza	1	—	13	—
7.	Tuberkuły płuc i krtani	4	1	14	—
8.	Biegunka (przenośne)	9	1	4	—
9.	Żarnice	1	1	18	2
10.	Tyfus brzuszny	12	1	—	—
11.	Zatrucie rybami	2	—	—	—
12.	Poko	—	—	—	—
13.	Tężec	1	—	1	1
14.	Krtaniec	—	—	1	—
		70	7	77	4

Lekarzem powiatowym jest p. Dr. Licznerski.

Administracja wójtostw.

L. b.	Nazwa wójtostwa	Nazwa miejscowość	Obszar w ha.	Ilość mieszkańców	Nazwisko i miejsce zamieszkania wójta	Wysokość dotacji pow. w roku 1922	Wysokość dotacji pow. w roku 1923
1	Bałdowo	Bałdowo, Knybawa	733	378	Stencel Bałdowo	32.000	567.000.—
2	Boroszewo	Bojary, Boroszewo, Damaszki i Siwiałka	1882	683	Zieliński Damaszka	40.000	1.024.500.—
3	Dalwin	Dalwin, Łukocin, Mieścin, Rukosin, Stanisławie	2389	1197	Gołuński Rukosin	60.000	1.795.500.—
4	Gorzędziej	Czarlin, Gorzędziej, Narkowy	1574	938	Stencel Bałdowo	32.000	1.407.000.—
5	Godziszewo	Godziszewo, Gołębiewko, Kobierzyn, Rościszewo, Szczerbięcin, Turza	2644	1386	Żelewski Turza	40.000	2.079.000.—
6	Lubiszewo	Lubiszewo, Małżewo, Małżewko	1482	862	Machnikowski Małżewo	70.000	1.379.000.—
7	Miłobądz	Czatkowy, Lądy, Malenin, Miłobądz gmina i Miłobądz obsz. dworski	2446	1361	Brzóskowski Miłobądz	50.000	2.041.500.—
8	Pelplin	Pelplin, Pomyje, Wola, Ropuchy	3724	4350	Kozłowski Pelplin	200.000	6.562.560.—
9	Pelplin Nadleśn.	Pelplin Nadleś., Borkowo, Bielawki	1228	25	"		
10	Radostowo	Bukowiec, Brzusce, Radostowo, Wielgłowy	2421	1145	Łazarski Brzusce	50.000	1.717.500.—
11	Rajkowy	Rajkowy	1982	1298	St. Mania Rajkowy	—	—
12	Słońca	M. Garc, M. Słońca i W. Słońca	2099	903	Jan Trzęsiek W. Słońca	40.000	1.354.000.—
13	Subkowy	Subkowy gmina i Subkowy obsz. dw.	1517	1344	J. Malak Subkowy	48.000	2.016.000.—
14	Swarożyn	Goszyn, Liniewko, Swarożyn, Wędkowy	2833	840	Długoński Wędkowy	40.000	1.260.000.—
15	Waćmierz	Gniszewy, Owczarki, Rokitki, Śliwiny, Waćmierz i Waćmierek	2953	1246	Sokołowski Gniszewy	48.000	1.869.000.—
16	Zajączkowo	Dąbrówka, Szęgawa, Suchostrzygi, Zajączkowo	1181	1432	Piaskowski Dąbrówka	50.000	2.148.000.—
		Razem		19388		800.000	28.000.000.—

Administracja sołectw.

L. d.	Nazwisko i imię sołtysa	Gmina	Gminy Obszar w ha.	Gminy Ludność	Ogólny dochód i rozchód w roku 1922	1923
1.	Leon Stencel	Baldowo	555	278	1.580.000.—	487.791.829.—
2.	Bronisław Chmielecki	Brzusce	626	471	2.469.753.—	320.254.540.—
3.	Ernest Kochalski	Czatkowy	549	183	2.000.000.—	230.000.000.—
4.	Jan Piaskowski	Dąbrówka	456	296	5.632.000.—	151.270.000.—
5.	Teofił Wiecki I. ławnik	Dalwin	654	392	2.356.057.70	273.000.000.—
6.	Bernard Leczkowski	Godziszewo	787	406	1.115.821.95	56.996.830.55
7.	Antoni Stangenberg	Gorzędziej	854	422	1.705.293.40	77.280.000.—
8.	Mateusz Bugalski	Lądy	340	37	1.000.000.—	480.000.000.—
9.	Klemens Męsikowski	Lubiszewo	551	390	1.320.000.—	103.500.000.—
10.	Władysław Pawłowski	Malenin	617	464	1.120.757.70	130.838.752.—
11.	Franciszek Lemka	Małżewo	540	274	1.860.943.—	36.733.029.—
12.	Jakób Dunajski	Mieścin	414	218	905.536.—	247.250.000.—
13.	Leon Ciesielski	Miłobądz	739	605	2.188.964.45	109.000.000.—
14.	Hugon Lifka	Pelplin	1078	3608	8.347.370.-	1.128.393.355.-
15.	Jan Hasse	Pomyje	577	343	960.484.63	810.500.000.—
16.	Stanisław Mania	Rajkowy	1982	1298	1.826.865.55	769.000.000.—
17.	Franciszek Müller	Rokitki	792	410	549.522.—	77.018.077.—
18.	Józef Gołuński	Rukosin	255	176	1.076.100.—	144.500.000.—
19.	Angustyn Kunda	Siwiałka	383	287	627.000.—	16.640.049.—
20.	Józef Piotrzkowski	W. Słońca	488	214	1.134.227.65	172.693.365.—
21.	Jan Kikut	Subkowy	1260	1344	6.241.815.—	240.000.000.—
22.	Wojciech Gliński	Suchostrzygi	—	798	4.375.600.—	200.000.000.—
23.	Bronisław Lipkowski	Szszerbięcin	468	246	853.980.50	131.039.896.—
24.	Franciszek Knopik	Turze	623	384	1.181.540.—	39.000.000.—

Administracja Urzędów Stanu Cywilnego.

L. b.	Nazwa obwodu	Nazwisko a) urzędnika b) zastępcy Stanu Cywilnego	Miejsce zamieszkania	Gminy należące do obwodu	Ilość dusz	Zestawienie: Urodzeń		Ślubów		Zgonów	
						1922	1923	1922	1923	1922	1923
1	Bałdowo	a) Jan Gajewski b) Ant. Stangenberg	Bałdowo Gorzędziej	Bałdowo Knybawa	378	11	12	7	6	5	8
2	Boroszewo	a) Jan Żelewski b) Wiktor Zieliński	Turza Damaszka	Bojary Boroszewo Damaszka Siwiałka	683	22	—	9	—	12	—
3	Dalwin	a) Leon Ciesielski b) Władysław Pawłowski	Miłobądz Malenin	Dalwin Łukocin Mieścin Rukosin Stanisławie	1197	37	40	7	12	20	20
4	Gorzędziej	a) Antoni Stangenberg b) —	Gorzędziej	Gorzędziej Czarlin Narkowy	938	12	24	7	4	8	15
5	Godziszewo	a) Robert Mroczkowski b) Bernard Leczkowski	Godziszewo Szczerbięcin	Godziszewo Szczerbięcin Kobierzyn Rościszewo Gołębiewko Turza	1386	47	—	16	—	25	—
6	Lubiszewo	a) Rudolf Narloch b) —	Lubiszewo	Małżewo Małżewko Lubiszewo	862	35	33	8	9	11	18
7	Miłobądz	a) Władysław Pawłowski b) —	Malenin	Miłobądz Malenin Lądy Czatkowy Miłobądz obsz. dw.	1361	42	51	12	14	33	21
8	Pelplin	a) Aleksander Kozłowski b) Jan Szczeblewski	Pelplin „	Pelplin Pomyje Nowydwór Ropuchy Wola	4350	125	139	42	21	132	113
9	Pelplin Nadleśn.	a) Al. Kozłowski b) —	Pelplin	Pelplin Nadleśnicz. Borkowo Bielawki Leśniczówka	25	1	2	—	—	—	—
10	Radostowo	a) Szczęsny Skarzyński b) Jan Jachlewski	Radostowo „	Brzusce Bukowiec Wielgłowy Radostowo	1145	45	—	13	—	22	—
11	Rajkowy	a) Fr. Hillar b) St. Mania	Rajkowy „	Rajkowy	1298	45	22	15	14	23	45
12	Słońca	b) Antoni Gala b) Bolesł. Lewicki	Subkowy „	W. Słońca M. Słońca M. Garc	903	38	27	5	6	14	11

L. b.	Nazwa obwodu	Nazwisko a) urzędnika b) zastępcy Stanu Cywilnego	Miejsce zamieszkania	Gminy należące do obwodu	Ilość dusz	Zestawienie					
						Urodzeń		Ślubów		Zgonów	
						1922	1923	1922	1923	1922	1923
13	Subkowy	a) A. Gala b) B. Lewicki	Subkowy "	Gmina i obsz. dw. Subkowy	1344	44	43	8	8	13	17
14	Swarożyn	a) Izydor Długoński b) Jan Pipka	Wędkowy Swarożyn	Swarożyn Wędkowy Liniewko Goszyn	840	35	34	7	5	10	17
15	Waćmierz	a) Stanisław Sokołowski b) —	Gniszewy	Gniszewa Śliwiny Owczarki Waćmierz Waćmierek Rokitki	1246	43	44	13	12	22	27
16	Zajączkowo	a) Wojciech Gliński b) Józef Piaskowski	Suchostrzygi Dąbrówka	Dąbrówka Suchostrzygi Szpęgawa Zajączkowo	1432	60	74	14	19	35	42
17	Tczew	a) burmistrz Wojczyński b) Franciszek Szandrach	Tczew Tczew	Tczew	16402	826	865	94	123	344	380

Komisja Oględzin rzek II i III rzędu.

W miejsce zmarłego Fr. Landsberga wybrano członkiem Kazimierza Brzóskowskiego w Miłobądzu, a w miejsce zmarłego Pawła Głowackiego w Pelplinie zastępcę Teodora Pruszaka w Pelpinie — patrz sprawozdanie na rok 1921 (str. 14.

Powiatowy Sąd Przemysłowy.

Za czasów niemieckich utworzony powiatowy Sąd Przemysłowy powołano do życia, wybierające dnia 13. 11. 1923 r. ławników i ich zastępców a dnia 28. 12. 23 r. przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza na lat 6, w którego skład wchodzą.

Przewodniczący p. sędzia pow. Chudziński
zastępca „ p. „ „ Haehne
sekretarz p. starszy sekr. sądowy Kroszel.

A. Członkami.

a) z grona pracodawców,

1) Stanisław Wilga, mistrz krawiecki w Tczewie
2) Franciszek Napierała, mistrz garncarski „
3) Walenty Hejdasz, „ kowalski „

b) z grona pracobiorców.

1) Franciszek Bieliński, kowal w Tczewie
2) Jan Lewandowski, formarz „
3) Józef Barwicki, ślusarz „

B. Zastępcami.

a) z grona pracodawców.

1) Franciszek Czaplewski, mistrz stolarski w Tczewie
2) Teodor Potulski, mistrz piekarski „
3) Aleks Dejna, mistrz mistrz rzeźnicki „

b) z grona pracobiorców.

1) Augustyn Bange, robotnik w Tczewie
2) Michał Dejna, „ „
3) Józef Płotka „ „

Powiatowy Sąd Przemysłowy rozpoczął swe urzędowanie dnia 1. 2. 1924 r. w budynku Sądu Powiatowego w Tczewie przy ul. Pocztowej.

Powiatowa Rada Szkolna

utworzyła się dnia 26. 11. 1923 r. Do niej wybrał Sejmik Pow. 6 członków i tylu zastępców na lat 3. W jej skład wchodzą jako,

a) Członkowie.

1) Stefan Wojczyński, burmistrz miasta Tczewa,
2) Franciszek Szucki, robotnik w Rajkowach,
3) Stanisław Justa, stolarz w Lubiszewie,
4) Hugon Lifka, sołtys w Pelplinie,
5) Paweł Wussów, kupiec w Tczewie.

b) Zastępcy.

1) Michał Prabucki, inspektor pracy w Tczewie,
2) Bolesław Knast, kupiec w Pelplinie,
3) Franciszek Fabian, starszy sekr. miejski w Tczewie,
4) Kazimierz Brzoskowski, dzierżawca domeny w Miłobądzu,
5) Franciszek Müller kołodziej w Tczewie.

Obwody kominiarskie.

Dekretem z dnia 5. 1. 1922 r. nr. 7325/21 Woj. Sądu Administracyjnego w Toruniu podzielono powiat na 3 obwody kominiarskie.

Obwód I. mistrz kominiarski Reinke Ignacy w Tczewie obejmuje część miasta położoną po grawej stronie linji kolejowej Tczew—Bydgoszcz włącznie z budynkami dworca kolejowego i następującemi gminami wzgl. obszarami dworskiemi:

Czatkowy	gmina	Mieścin	gmina	Turza	gmina	Łukocin	obsz. dw.
Lądy	„	Miłobądz	„	Szczerbięcin	„	Damaszka	„ „
Suchostrzygi	„	Malenin	„	Godziszewo	„	Gołębiewko	„ „
Dąbrówka	„	Dalwin	„	Zajączkowo	obsz. dw.	Kobierzyn	„ „
Siwiałka	„	Rukosin	„	Miłobądz	„ „	Rościszewo	„ „

Obwód II. mistrz kominiarski Kunert w Tczewie obejmuje część miasta położoną po lewej stronie linji kolejowej Tczew—Bydgoszcz włącznie z Zaciszem i następującemi gminami wzgl. obszarami dworskiemi:

Lubiszewo	gmina	Śliwiny	obsz. dw.	Wentkowy	obsz. dw.
Rokitki	„	Owczarki	„ „	Małżewko	„ „
Bałdowo	„	Knybawa	„ „	Bojary	„ „
Małżewo	„	Goszyn	„ „	Boroszewo	„ „
Szpęgawa obsz. dw.		Stanisławie	„ „	Liniewko	„ „

Obwód III. mistrz kominiarski Perżanowski Edward w Pelplinie obejmuje następujące gminy i obszary dworskie:

Gorzędziej	gmina	Narkowy	obszar dw.	Waćmierek	obszar dw.
W. Słońca	„	M. Słońca	„	Radostowo	„
Subkowy	„	M. Garc	„	Ropuchy	„
Brzusce	„	Subkowy	„	Wola	„
Rajkowy	„	Wielgłowy	„	Nowydwór	„
Pomyje	„	Bukowiec	„	Pelplin Nadleśn.	„
Pelplin	„	Waćmierz	„	Swarożyn	„
Czarlin	obszar dworski			Gniszewa	„

Taksatorzy

na podstawie § 66 ustawy o zarazie bydła Wydział Powiatowy wybrał dnia 30. 1. 24 r. na czas od 1. 4. 24 r. do 31. 3. 1927 r. następujących taksatorów:

L. b.	Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania	Wójtostwo
1	Ziehm	Bałdowo	Bałdowo
2	Zieliński Wiktor	Damaszka	Boroszewo
3	Dunajski Jakób	Mieścin	Dalwin
4	Lehre	Rukosin	„
5	Wicki	Dalwin	„
6	Leczkowski	Godziszewo	Godziszewo
7	Knopik	Turza	„
8	Machnikowski	Małżewo	Lubiszewo
9	Brzoskowski Kazimierz	Miłobądz	Miłobądz
10	Bugalski	Czatkowy	„
11	Mania Paweł	Pomyje	Pelplin
12	Hasse Jan	„	„
13	Burdak	Nowydwór	„
14	Szczeblewski Jan	Pelplin	„
15	Mania Stanisław	Rajkowy	Rajkowy
16	Hilar Franciszek	„	„
17	Dunajski Jan	Brzusce	Radostowo
18	Skarzyński Szczesny	Radostowo	„
19	Trzęsiek Jan	W. Słońca	Słońca
20	Kröhling Kurt	„	„
21	Thiel Maks.	Subkowy	Subkowy
22	Paleske Erik	Swarożyn	Swarożyn
23	Müller	Rokitki	Waćmierz
24	Sokołowski Stanisław	Gniszewy	„
25	Paczkowski	Suchostrzygi	Zajączkowo
26	Schreiber Edward	Dąbrówka	„
27	Lange Karol	Tczewskie Łąki	Tczew
28	Krauze Antoni	Tczewskie Pole	„

Położne obwodowe.

Powiat dzieli się na następujące obwody:

Nr. obwodu	Położnej		Miejsowości należące do obwodu	Liczba ludności	Ilość połogów w roku	
	Nazwisko i Imię	Miejsce zamieszkania			1922	1923
1	Bąkowska Franc.	Tczew ul. Wąska 12	Tczew, Czyżykowo, Górki, Zacisze, Piotrowo, Tczewsk. Pole, Bałdowo, Knybawa, Czarlin,	18109	159	219
	Pietruszyńska W.	Tczew Podmurna 13	Miasto Tczew środkowe			39
2	Engler Klara	Tczew Mostowa 3	Miato Tczew, Nowe miasto, Prątnica, Malinowo, Suchostrzygi, Gorzędziejskie Lądy, Tczewskie Lądy i Czatkowy		230	263
3	Szwarc Helena	Pelplin Rynek 5	Pelplin, Ropuchy, Wola, Nowydwór, Pomyje i Pelplin Nadleśn.	4375	41	62
4	Austen Walerja	Subkowy	Subkowy, Gorzedziej, Narkowy, Mała i Wielka Słońca, Mały Garc	2874	107	116
5	Keuchel Otylja	Godziszewo	Godziszewo, Bojary, Boroszewo, Damaszka, Kobierzyn, Rościszewo, Turza, Szczerbięcin, Gołębiewko, Siwiałka	2009	64	60
6	Rożanowska L.	Miłobądz	Miłobądz, Dąbrówka, Zajączkowo, Dalwin, Malenin, Mieścin	2179	116	48
7	Noecel Rozalja	Lubiszewo	Lubiszewo, Stanisławie, Rukosin, Szpęgawa, Rokitki Małżewo, Małżewko, Lukocin	1994	79	62
8	„	„	Swarożyn, Goszyn, Liniewko, Owczarki, Wentkowy, Waćmierz, Waćmierek, Gniszewa, Sliwiny	1676	zawarte w wykazach pod	5 i 7
9	Laskowska Paul.	Rajkowy	Rajkowy, Radostowo, Brzusce, Wielgłowy, Bukowiec	2443	9	36

Obwód 8 nieobsadzony, działają tam położne sąsiednych obwodów.

Wydział powiatowy gwarantuje położnym obwodowym dochód w wysokości pełnych poborów funkcjonarjusza państwowego 1 stopnia.

Po upływie roku stwierdza się dochody a w razie mniejszego dochodu płaci się różnicę.

W roku 1922 wypłacono 5 położnym różnicę dochodów — razem 1.027.288,— mk. a w roku 1923 3 położnym — razem 142.023.000,— mkp.

Położne wolnego zawodu.

Ilość porodów z roku

a) w Tczewię

		1922	1923
1) Kunowska Rozalja b. położna obwodowa	ul. Hallera 16,	–	–
2) Nawrocka Anastazja	ul. Skarszewska 27,	48	66
3) Słonkowska Marta	ul. Zamkowa 19a,	26	87
4) Krieger Apolonja	ul. Pocztowa, 15	50	82
5) Kuzmierczyk Helena	ul. Wilcza 24. *wyprowadziła się do Bydgoszczy bez odmeldowania się.*		

b) w Pelplinie

1) Igłowska Leokadja	ul. Dworcowa	9	25

Obwody oględzin bydła rzeźnego i mięsa.

Od sprawozdania za rok 1020 i 1921 zaszły następujące zmiany:

Urząd powiatowego lekarza weterynaryjnego przyjął p. Połomski w Pelplinie.

Obwód 4 Pelplin — w miejsce p. Kierblewskiego jest Franciszek Maniecki w w Pelplinie badaczem mięsa.

a) w roku 1922	dochód	45.242,50 mkp.
	rozchód	68.569,50 „
	wydano więcej	23.327,— mkp.
b) w roku 1923	dochód	793.820,50 „
	rozchód	3.180.255,— „
	wydano więcej	2.386.434,50 mkp.

Stan zwierząt domowych

w roku 1923:

koni, mułów itp.	4268
bydła rogatego	8747
owiec	11823
trzody chlewnej	9252
kóz	2057
drobiu	35143

		Koni	Bydła rogateg.	Owiec	Trzody chlawn.	Kóz	Drobiu
a.	w Tczewie	568	757	161	1659	622	7882
b.	w Pelplinie	136	252	370	561	207	1101
c.	w gminach wiejskich	2581	4213	2254	4232	954	17863
d.	w obszarach dworskich	1083	3725	9038	2800	274	8297
	Razem:	4368	8947	11823	9252	2057	35143

Podział
Powiatowej Komendy Policji Państwowej Tczewa na obwody z zapodaniem ilości posterunkowych w poszczególnych obwodach.

Obwód	Posterunek	Siedziba	Nazwa miejsc należące do Posterunku	Ilość funkcjonarj. z osobna		
				komdt. post.	posterunkowych	Razem
1	Komisarjat n/m. Tczew	Tczew	Tczew miasto, Górki, Prątnica, Tczwskie-Łąki, Piotrowo, Siedlisko	1 str. przod. 2 przod.	25	28
2	Suchostrzygi	Suchostrzygi	Suchostrzygi, Rokitki, Śliwiny, Szpęgawa, Zajączkowo, Gorzędziejskie-Łąki, Czatkowy, Narkowy, Czarlin, Knybawa, Bałdowo, Malinowo, Dąbrówka	1 str. poster.	2	3
3	Miłobądz	Miłobądz	Miłobądz, Malenin, Lądy, Dom. Miłobądz, Nowydwór, Świetlikowo, Dalwin, Mieścin, Łukocin	1 przod.	9	10
4	Turza	Turza	Turza, Zwierzynek, Godziszewo, Gołębiewko, Rościszewo, Kobierzyn, Szczerbięcin, Siwiałka, Bojary, Rukosin, Boroszewo, Damaszka, Owczarki, Lubiszewo, Małżewko, Małżewo, Piwnice, Swarożyn, Wentkowy, Goszyn, Stanisławie, Liniewko, Zabagno, Boroszewko, Polesie, Kłodnia, Młynki	1 poster.	2	3
5	Subkowy	Subkowy	Subkowy, M. Słońca, W. Słońca, M. Garc, Rybaki, Gorzędziej, Gniszewa, Waćmierek, Waćmierz, Brzusce, Wielgłowy, Bukowiec, Starzęcin, Radostowo	1 str. przod.	2	3

Obwód	Posterunek	Siedziba	Nazwa miejsc należące do Posterunku	Ilość funkcjonarj. z osobna Komendant posterunk.	Posterunkowych	Razem
6	Pelplin	Pelplin	Pelplin, Pomyje, Wola, Ornasowa, Rajkowy, Józefowo, Nowydwór, Ropuchy, Pólko, Maciejowo, Dębina, Borkowo, Bielawki	1 str. przod.	4	5
7	Kom. graniczny Tczew	Tczew		1 podkom. 1 str. przod. 2 przod.	39	43
	Czatkowy	Czatkowy	Posterunki	1 str. post.	5	6
	Świtlikowo	Świetlikowo	graniczno-kontr.	1 poster.	4	5
	Gołębiewko	Gołębiewko		1 przod.	5	6
	M. Słońca	M. Słońca		1 przod.	4	5
	Miłobądz	Miłobądz	wcielony do poster. obwod. Miłobądz			
				Razem:		117

Komisja licencyjna stadników
na powiat tczewski.

Przewodniczący Jan Hasse w Pomyjach,
zastępca Kaźmierz Brzóskowski w Miłobądzu.

Mianowany rozporządzeniem p. Wojewody Pomorskiego z dnia 21. 4. 1923 r. II g. 1940-23 na lat 3.

Desynfektorzy.

W powiecie jest desynfektorem Józef Andrzejewski w Tczewie, ul. Łaziebna.

Komisja rewizyjna
powiatowej Kasy Komunalnej.

Sejmik Powiatowy uzupełnił dnia 16. 1. 1923 r., wybrano w dniu 19. 1. 1922 r. komisję w której skład wchodzą:

Heda Jan, kolejarz w Tczewie,
Maciejewski Władysław, kupiec w Tczewie,
Schlesier Alfred, rolnik w Tczewie.

Komisja
do wymiaru państwowego podatku dochodowego.

Dnia 16. 1. 1923 r. wybrał Sejmik Powiatowy na lat 3.

a) członkami.

1. Schlesier Alfred, rolnik w Tczewie,
2. Maciejewski Władysław, kupiec w Tczewie,
3. Kamiński Józef, mistrz siodlarski w Tczewie,
4. Hempel Karol, radca miejski w Tczewie,
6. Thiel Maks, rolnik w Subkowach,
6. Pawłowski Jan, sekr. Z. Z. P. w Tczewie,
7. Ziehm Maks, rolnik w Bałdowie,
8. Pruszak Teodor, kupiec w Pelplinie,
9. Kądziela Piotr, stolarz w Pelplinie.

b) zastępcami.

1. Petrowicz, kupiec w Tczewie,
2. Struczyński Jan, kupiec w Tczewie,
3. Napierała, mistrz garncarski w Tczewie,
4. Nowakowski robotnik w Tczewie,
5. Paczkowski Adolf, rolnik w Suchostrzygach.
6. Schreiber Edward, rolnik w Dąbrówcb,
7. Justa Stanisław, stolarz w Luciszewie
8. Knast Bolesław, kupiec w Pelplinie,
9. Olszewski Tomasz, robotnik w Pelplinie.

Tczew, dnia 16 maja 1924 r.

Tczewski Wydział Powiatowy.

Przewodniczący:

D y t k i e w i c z, starosta.

Br. Mania, Nowak, Olszewski, członkowie.